

DIDAKTICKÝ TEST

Jméno a příjmení

Počet úloh: 30

Maximální bodové hodnocení: 50 bodů

Povolené pomůcky: psací potřeby

1 Základní informace k zadání zkoušky

- **Časový limit** pro řešení didaktického testu je uveden na záznamovém archu.
- U každé úlohy je uveden maximální počet bodů.
- Za neuvedené řešení úlohy či za nesprávné řešení úlohy jako celku se **neudělují záporné body**.
- **Odpovědi píšete do záznamového archu.**
- Poznámky si můžete dělat do testového sešitu, nebudou však předmětem hodnocení.
- **Nejednoznačný nebo nečitelný zápis odpovědi bude považován za chybné řešení.**

2 Pravidla správného zápisu odpovědí

- Odpovědi zaznamenávejte **modře nebo černě** píšící propisovací tužkou, která píše **dostatečně silně a nepřerušovaně**.
- **Hodnoceny budou pouze odpovědi uvedené v záznamovém archu.**

2.1 Pokyny k uzavřeným úlohám

- U všech úloh/podúloh je **právě jedna odpověď správná**.
- Odpověď na úlohu/podúlohu zřetelně zakřížkujte v příslušném bílém poli záznamového archu, a to přesně z rohu do rohu dle obrázku.

A B C D

4

- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, pečlivě zabarvete původně zakřížkované pole a zvolenou odpověď vyznačte křížkem do nového pole.

A B C D

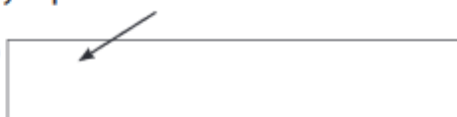
4

- Jakýkoli jiný způsob záznamu odpovědí a jejich oprav bude považován za nesprávnou odpověď.

2.2 Pokyny k otevřeným úlohám

- Odpovědi píšete **čitelně** do vyznačených bílých polí.

16

- Povoleno je psací i tiskací písmo a číslice.
- Při psaní odpovědí rozlišujte **velká a malá písmena**.
- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, původní odpověď přeškrtněte a novou odpověď zapište do stejného pole. Vaše odpověď nesmí přesáhnout hranice vyznačeného pole.
- Za chybu se považuje nesprávná (tj. i nadbytečná) nebo chybějící dílčí odpověď. Maximální dosažitelné bodové hodnocení za úlohu se sníží o započítané chyby.

TESTOVÝ SEŠIT NEOTVÍREJTE, POČKEJTE NA POKYNI!

1 bod

1 Ve které z následujících vět se vyskytuje pravopisná chyba?

- A) Tento týden jsme shlédli zajímavý film.
- B) Učitelka si stěžovala na chování studentů.
- C) Už několik týdnů nespátřil žádného člověka.
- D) Spartánský trenér dokáže své svěřence pořádně ztrhat.

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 2–5

TEXT 1

„Jen pojď a pospěš, děvče mé,
však brzo již tam budeme.
Hosté čekají, čeká kvas,
a jako střela letí čas. –
Co to máš na té tkaničce
na krku na té tkaničce?!
„To křížek po mé matičce.“

„Hoho, to zlato proklaté
má hrany ostře špičaté!

Bodá tě – a mě nejinak,
zahod' to, budeš jako pták!“
Křížek utrhl a zahodil,
a byli skokem třicet mil. –

Tu na planině široké
stavení stojí vysoké;
úzká a dlouhá okna jsou,
a věž se zvonkem nad střechou.

K. J. Erben: Svatební košile

TEXT 2

Epifora je opakování slova nebo skupiny slov na konci za sebou jdoucích vět nebo veršů.

1 bod

2 Který z následujících úseků výchozího textu nejlépe vystihuje význam spojení
- rychle se přemístit na větší vzdálenost -?

- A) budeš jako pták
- B) a jako střela letí čas
- C) a byli skokem třicet mil
- D) pojď a pospěš, děvče mé

1 bod

3 Ve které z následujících úseků textu 1 se objevuje slovo citově zbarvené?

- A) tu na planině vysoké
- B) má hrany ostře špičaté
- C) úzká a dlouhá okna jsou
- D) to křížek po mé matičce

max. 2 body

4 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je v souladu s informacemi obsaženými ve výchozím textu 1 (A), či nikoli (N):

	A	N
4.1 Výchozí text je psán prózou.	☐	☐
4.2 Výchozí text je ukázkou lyriky.	☐	☐
4.3 Třetí a pátý verš má stejný počet slabik.	☐	☐
4.4 Každá sloka obsahuje alespoň dva verše, které se spolu rýmují.	☐	☐

1 bod

5 Vypište z textu 2 verše, v nichž se vyskytuje epifora (co je epifora – text 2)

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 6

Z cirkusu Humberto utekl* dva medvědi. Chlupatí uprchlíci způsob*!* ve městě velké pozdv*žení.

1 bod

6 Na vynechaná místa ve výchozím textu (*) je potřeba doplnit *i/y* tak, aby byl text pravopisně správně. Ve které z následujících možností jsou *i/y* doplněna ve správném pořadí?

- A) i – i – i – i
 - B) i – y – i – i
 - C) i – i – y – y
 - D) i – y – i – y
-

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 7–12

(A) Jmenuji se Marie Kostková z Kostky. V rodové historii jsem v pořadí třetí. Marii I. pochovali v roce 1450 do rodinné hrobky, aniž se přesvědčili, že je dostatečně mrtvá. Když o pár let později hrobku otevřeli, seděla na schodech. Od té doby jsme pohřbíváni v zatlučených rakvích. Zatlučená je i rakev Marie II., která při jednom z pokusů o výrobu kamene mudrců vynalezla zřejmě dynamit. Do rakve zatloukli pouze část jejího šatníku a paruku, protože tělo zmizelo spolu s věží, kde měla laboratoř. Obě jsou naše strašidla. Ani jedna se nedožila dvaceti. Když nepočítám desítky levobočků, jež během svého misijního působení v rovníkové Africe zplodil Karel Václav, jsem jediný příslušník rodu, narozený mimo evropský kontinent.

(B) Narodila jsem se v New Yorku. Byla jsem Američanka. Pro ostatní Američany jsem byla Mary Kostka. Můj otec byl taky Američan. Chtěl být nenápadným učitelem literatury, kterým taky byl. Kolegové a studenti mu říkali Franku. Nikdo z nich neměl ani ponětí, že je český aristokrat. Nikdo z nich neměl určitě ponětí ani o tom, že existují nějaké Čechy. Dnes jsme pochopitelně oba Češi. Můj otec je František Antonín Kostka z Kostky, ochránce Božího hrobu, člen řádu maltézských rytířů a patron kostela Nanebevzetí Panny Marie v Kostce. Přestože používání šlechtických titulů bylo v Čechách zakázáno už v roce 1918, všichni mu říkají pane hrabě. Franku mu říká jedině moje matka. Matka je pořád Američanka. Jmenuje se Vivien.

(C) Kostka je naše rodové sídlo. Původně to byl hrad, který ve třináctém století postavil rytíř Mikuláš Kostka a nazval ho Kostka. Od té doby jsme Kostkové z Kostky. Dva měsíce po dokončení dobyli Kostku rytíři z řádu německých rytířů. Potom už dobyl Kostku v podstatě každý, kdo šel zrovna kolem. V osmnáctém století moji předkové Kostku přestavěli na barokní zámek. Z hradu se zachovaly jenom katakomby a hrobka. O Kostku jsme pětkrát přišli a pětkrát jsme ji dostali zpátky. Poprvé nám ji zabavil řád německých rytířů. Podruhé husité. Potřetí Ferdinand II. Habsburský, který ji daroval řádu německých rytířů. Počtvrté nám Kostku **zabavil** Adolf Hitler, který ji daroval Heinrichu Himmlerovi, který ji daroval SS. Popáté nám Kostku pochopitelně zabavili komunisté v roce 1948. V roce 1996 jsme Kostku dostali popáté zpátky.

1 bod

7 O které z následujících možností se v úryvku (B) výchozího textu nepíše?

- A) Nikdo z Američanů nevěděl, kde leží Čechy.
- B) Mary se narodila českým rodičům, ale měla americké občanství.
- C) Tatínek pracoval ve školství, byl člen řádu maltézských rytířů a patron kostela Kostka.
- D) I když byly šlechtické tituly zakázány, všichni mu říkali pane hrabě, oslovení Frank užívala dál jen matka.

1 bod

8 Vypište z textu, kolik jedinců z rodu Kostkových z Kostky se nenarodilo v Evropě.

1 bod

9 Kterým z následujících slov lze nahradit slovo **zabavil** tak, aby význam výchozího textu zůstal zachován, je tedy českým synonymem k uvedenému slovu? Posuzované slovo je ve výchozím textu zvýrazněno v textu (C).

- A) zkonfiguroval
- B) zkonfiskoval
- C) zkompromitoval
- D) zkolaudoval

max. 2 body

10 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je v souladu s informacemi obsaženými ve výchozím textu (A), či nikoli (N):

10.1 Hrad Kostka byl původně postaven v barokním stylu.

A	N
☐	☐

10.2 Otec Marie I. založil hrad Kostka ve 13. století.

☐	☐
--------------------------	--------------------------

10.3 V rodové historii je Marie z Kostky v pořadí třetí.

☐	☐
--------------------------	--------------------------

10.4 Hrad Kostka vlastnil dvakrát řád německých rytířů.

☐	☐
--------------------------	--------------------------

1 bod

11 Které z následujících tvrzení nejlépe vystihuje výchozí text?

- A) Text chce čtenáře pobavit, proto využívá humor.
- B) Text chce čtenáře poučit o historii hradu Kostka.
- C) Text detailně popisuje život Marie a jejích rodičů v USA.
- D) Text zevrubně sleduje osudy hradu během fašistické okupace.

1 bod

12 Ve kterém z následujících úryvků výchozího textu se vyskytuje přívlastek postupně rozvíjející?

- A) Kostka je naše rodové sídlo.
- B) Od té doby jsme Kostkové z Kostky.
- C) V rodové historii jsem v pořadí třetí.
- D) Do rakve zatloukli pouze část jejího šatníku a paruku.

1 bod

13 Které z následujících slov nemá předponu?

- A) sklonit
- B) shýbat
- C) smést
- D) slyšet

1 bod

14 Ve které z následujících možností se nevyskytuje pravopisná chyba?

- A) Tamější divadelní zpracování mě přišlo tajemější.
- B) Tamější divadelní zpracování mně přišlo tajemnější.
- C) Tamnější divadelní zpracování mě přišlo tajemnější.
- D) Tamnější divadelní zpracování mně přišlo tajemnější.

4 body

15 Přiřaďte k tučně vyznačeným tvarům podstatných jmen (15.1–15.4) odpovídající mluvnické kategorie (A–F)

(Každou možnost z nabídky A–F můžete použít pouze jednou. Dvě možnosti zbydou a nebudou použity).

- 15.1 Otec bez **řeči** umyl nádobí. _____
- 15.2 Do práce bychom neměli chodit během **nemoci**. _____
- 15.3 Po včerejším **představení** jsme šli na dobrou večeři. _____
- 15.4 Tahle sukně ti bude slušet k té tvé nové květované **halence**. _____

- A) 2. pád, číslo jednotné
B) 2. pád, číslo množné
C) 3. pád, číslo jednotné
D) 3. pád, číslo množné
E) 6. pád, číslo jednotné
F) 6. pád, číslo množné

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 16

Peníze patří k největším vynálezům lidstva. Před jejich vynálezem dlouho fungoval změnný obchod, kdy si lidé plodiny, výrobky zbraně či služby mezi sebou jednoduše vyměňovali. Peníze přišly až s rozvojem zemědělství a pastevectví. Tehdy vznikaly i první přebytky potravin, které bylo třeba prodat. Jako platidlo sloužily mořské mušle, jantar, dobytek, slonovina, kůže, plátno nebo sůl.

O několik tisíc let později používaly staří Číňané jako peníze korálové mušle z Indického oceánu. Ty se staly nejrozšířenější a nejdéle používanou formou peněz v dějinách lidstva. Postupem doby začali Číňané vyrábět bronzové a měděné napodobeniny muší, které jsou dnes považovány za nejstarší formu mincí. Vyrobené byly ze surového kovu a často měly uprostřed díрку pro navlečení na provaz nebo tyč pro snadnější dopravu a uložení. V Evropě se podobné peníze objevily až o pět set let později.

Čína je i kolébkou prvních papírových bankovech. Někdy kolem roku 118 před naším letopočtem se zde k placení používaly kousky bílé jelenní kůže asi o velikosti lidské dlaně. Bílé jeleny pak před úplným vybytím zachránil nápad vyrábět podobná platidla z papíru. A první bankovky byly na světě.

(www.idnes.cz/finance, upraveno)

max. 4 body

- 16. Najděte ve výchozím textu čtyři slova, která jsou zapsána s pravopisnou chybou, a napište je pravopisně správně.**

3 body

17. Seřadte jednotlivé část textu (A-E) za sebou tak, aby byla dodržena textová návaznost.

A) Věděl, co se o něm vypráví, ale zima a hlad mu dodaly odvahy. Řekl si v duchu: „Odtud mě snad nevyženou,“ a stiskl rezavou železnou kliku.

B) Neměl peníze, třásl se zimou, měl hlad. Znenadání se ocitl před Faustovým domem.

C) Vedly do velkého pokoje plného knih, s tmavým dubovým nábytkem. Usedl do velkého křesla a přemožen únavou usnul.

D) Dveře se otevřely a student se ocitl v temné chodbě s podivnými sochami, vystoupil po schodišti do patra a otevřel první dveře.

E) Jednou bloudil Prahou chudý venkovský student. Byl sychravý podzim a mladík neměl kam hlavu složit.

(J. Eislerová, Staré pověsti české, Faustův dům)

- 17.1 _____
17.2 _____
17.3 _____
17.4 _____
17.5 _____

1 bod

18. Které z následujících souvětí obsahuje chybu v interpunkci?

- A) Jaro ťuká na dveře, proto už by zahrádkáři měli přemýšlet, jaké práce je brzy na zahrádkách čekají.
- B) Bylinky vyséváme do větších truhlíků, aby měly prostor se rozrůst a aby zemina rychle nevysychala.
- C) První květinčky se klubou ze země, když ještě na záhonech leží sníh, a dokonce se po ránu tu a tam objevují mrazíky.
- D) Po práci na zahradě vyčistíme všechno nářadí, které jsme používali a uložíme ho do zahradního domku.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 19-24

(1) Naučili jsme se, **co znamená žít ve vlastním domě neustále s hosty**. První průzkumná četa se objevila hned o Velikonocích, hlavní pluky u nás měly rezervace až do konce října. Pozvání vyslovená za dávného bezpečí zimy se zhmotnila a napájela se a slunila u našeho bazénu. Slečna z prádelny si asi myslela, že máme hotel, a my vzpomínali na ta varování, která jsme dostali od zkušenějších usedlíků.

Ti časní hosté asi chodili do školy pro ideální hosty. Pronajali si auto, takže jsme je nemuseli vozit kolem. Přes den se starali sami o sebe, jen večer jsme společně povečeřeli. Odjeli přesně podle plánu. Kdyby byli všichni takoví, léto by nám uběhlo docela dobře.

(2) Jak jsme brzy zjistili, největší problém byl v tom, že naši hosté byli na dovolené. My ne. My jsme vstávali v sedm. Oni byli v posteli do deseti nebo do jedenácti. Snídani dokončili těsně před tím, než si šli před obědem zaplavat. Zatímco my jsme pilně pracovali, oni se slunili. Odpoledne si schrupli, načež obživli a dostali se do ráže, až když my jsme začínali usínat nad salátem. Má žena, **která má v povaze vrozenou pohostinnost a hrůzu z toho**, že by někdo mohl být hladový, strávila večnost v kuchyni, nádobí jsme umývali do pozdní noci.

(3) Neděle, to bylo něco jiného. Každý, kdo k nám přijel, chtěl jít někam na trh a trhy začínají brzy ráno. V ten jediný den týdne jsme my i hosté vstávali ve stejnou hodinu. S rudýma očima a nezvykle tiší nám při dvacetiminutové cestě usínali na zadním sedadle, **než jsme dojeli na snídani v kavárně nad řekou u Isle-sur-la-Sorgue**.

Po snídani jsme se odebrali na náměstí. Prošli jsme uličkou mezi skupinkami dívek v úzkých černých sukních, prodávajících citrony a dlouhé copy česneku. Stánky byly namátkou roztroušené podél ulice - stříbrné šperky vedle plochých klínů solené tresky, dřevěných sudů s olivami, ručně pletených košíků, skořice, šafránu a vanilky, krabice plné štěňat nejasného původu, pestrých triček, venkovského chleba a voňavých paštik.

(P. Mayle, Rok v Provinci, upraveno)

1 bod

19. Která z následujících informací je ve výchozím textu předkládána jako domněnka?

Informace je nutné posuzovat v kontextu výchozího textu.

- A) Slečna v prádelně si myslela, že majitelé domu provozují hotel.
- B) Hosté si před obědem chodili zaplavat.
- C) Majitelka domu je pohostinná a starala se, aby nikdo neměl hlad.
- D) V neděli vstávali majitelé domu ve stejnou dobu jako jejich hosté.

max. 3 body

20. Vypište z druhé části výchozího textu všechna příslovce.

max. 2 body

21. Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N).

	A	N
21.1 S hosty, kteří přijížděli zpočátku, majitelé domu zpravidla jen večeřeli	☐	☐
21.2 Hosté často po jídle pomáhali s mytím nádobí.	☐	☐
21.3 Někteří z hostů se chtěli v neděli podívat na trh.	☐	☐
21.4 Dívky, které prodávaly citrony, měly vlasy spletené do copů.	☐	☐

1 bod

22. Které z následujících tvrzení jednoznačně vyplývá z výchozího textu?

- A) Hosté přijížděli na návštěvu pouze v průběhu léta.
- B) Majitelé domu odpoledne odpočívali, aby se mohli večer věnovat hostům.
- C) Před nedělní snídaní v kavárně navštívili hosté v doprovodu hostitelů trh.
- D) Na trhu je možné si koupit koření, chléb i ryby.

1 bod

23. Kterou z následujících dvojic slov nelze v kontextu výchozího textu považovat za antonyma?

(První slovo z dvojice vždy pochází z výchozího textu a je v něm podtrženo.)

- A) časní - pozdní
- B) těsně - volně
- C) brzy - pozdě
- D) nejasného - jasného

24. max. 3 body

24.1 Napište druh věty vedlejší, která je tučně vyznačena v první části výchozího textu.

24.2 Napište druh věty vedlejší, která je tučně vyznačena v druhé části výchozího textu.

24.3 Napište druh věty vedlejší, která je tučně vyznačena ve třetí části výchozího textu.

24.1 _____
24.2 _____
24.3 _____

max. 3 body

25. Přiřaďte k jednotlivým úryvkům (25.1-25.3) typ textu (A-E), který nejlépe vystihuje daný úryvek:

(Každou možnost z nabídky A-E můžete přiřadit pouze jednou. Dvě možnosti zbudou a nebudou použity.)

- 25.1 I letošní rok na Kačině přivítáme čtyřnohé mazlíčky a jejich chovatele. Oblastní výstava loveckých psů se bude konat 22. května 2021 v zámeckém parku. Prezentována zde budou různá lovecká plemena.
- 25.2 Dvakrát krátce a jednou dlouze se ozval zvonek u vchodu do vily. Zahradník běží otevřít bránu. Elegantní auto jede neslyšně po široké zahradní cestě. Haf, haf! Haf, haf! Dva nádherní foxteriéři se ženou dlouhými skoky k pánovi. Vyskakují do výše jako dva živé míče. „Hodní psi!“ poklepává je pán po zádech. „Sednout! Dostanete cukr.“
- 25.3 Chcete mít jistotu, že váš mazlíček dostává tu nejkvalitnější potravu? Vsadte na naše granule, které splňují ty nejvyšší nároky na kvalitu. Vybírat můžete z osmi různých receptur. Všechny granule obsahují vysoký podíl kvalitního masa a doplněné jsou o vitamíny a bylinky podporující trávení.
- A) návod
B) oznámení
C) objednávka
D) reklamní text
E) umělecký text

max. 2 body

26. Rozhodněte o každé z následujících možností, zda je napsána pravopisně správně (A), nebo ne (N):

	A	N
26.1 Na Třeboňsku se nachází pozůstatek původních pouští, které vznikli už v době ledové navátím písku z řeky Lužnice.	☐	☐
26.2 Písečný přesyp u Vlкова převyšuje okolní krajinu až o šest metrů a jeho povrch je jen ojediněle pokryt borovicemi.	☐	☐
26.3 Na nezpevněném povrchu duny vytváří větrné výry nejrůznější písečné tvary, které nejsou větší než několik centimetrů.	☐	☐
26.4 Vodní plocha v bezprostřední blízkosti duny je pro svoji průzračnou a příjemně teplou vodu vyhledávaným místem ke koupání.	☐	☐

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 27-30

Nebaví vás bezcílné bloumání městem a nenašli jste zalíbení ani v procházkách lesem, šlapání do kopců a nekonečné pěší túry vás nudí? Možná vám chybí ta správná motivace. ***** , mohla by vás zaujmout outdoorová hra s názvem geocaching. Asi už jste o ní před lety slyšeli, když zažívala největší boom, ale hra stále funguje a rozvíjí se.

Myšlenkou geocachingu je umístování kešek (schránek s pokladem) na zajímavá místa. Uložení pokladu je určeno zeměpisnými souřadnicemi, které jsou buď od začátku známé, **nebo je musí hráč nějakým způsobem zjistit**. Kešky jsou uloženy prakticky všude – v lesích, podél cyklostezek, ve městech i na turistických trasách. Při jejich hledání můžete chodit pěšky, jezdit na kole, na motorce či v autě. V některých případech si můžete i zaplavat nebo využít horolezeckou či potápěčskou výbavu. Ať už se pustíte do jakkoli náročné aktivity, hra vám dá především důvod vyrazit ven.

V popisu kešky bývá vysvětleno, čím je místo zajímavé a proč právě zde byla keška založena. Poklady mívají různá provedení – asi nejčastěji narazíte na různé krabičky. Někteří zakladatelé si však dávají záležet a připravují kešky v netradičních podobách, jejichž odhalení nebývá snadné, ale **o to větší je pak radost z případného nálezu**.

max. 3 body

27. **Vypište ze všech vět tučně vyznačených ve výchozím textu základní skladební dvojice.**

(Zápis jakéhokoli slova, které nevyhovuje zadání úlohy, je považován za chybu.)

1 bod

28. **Které z následujících tvrzení o slovech podtržených ve výchozím textu je pravdivé?**

- A) Slova jsou homonyma.
- B) Slova jsou příbuzná.
- C) Slova jsou antonyma.
- D) Slova jsou synonyma.

1 bod

29. **Která z následujících možností nejspíše patří na vynechané místo (*****) ve výchozím textu?**

- A) Přestože vám nejsou zcela cizí moderní technologie,
- B) Zda vám nejsou zcela cizí moderní technologie,
- C) Jakmile vám nejsou zcela cizí moderní technologie,
- D) Pokud vám nejsou zcela cizí moderní technologie,

1 bod

30. **Ve kterém z následujících úseků výchozího textu se autor přímo obrací na čtenáře?**

- A) Myšlenkou geocachingu je umístování kešek na zajímavá místa.
- B) V některých případech si můžete i zaplavat.
- C) Poklady mívají různá provedení.
- D) Někteří zakladatelé si však dávají záležet.